

מהפכת הדוֹלִינֵו

אילו היתה המהפכה הצרפתית מלווה בשעתו כשידור טלוויזיה חי, כפי שחווה העולם כולו בסוף השבוע במהפכה הרומנית, קרוב לוודאי שהחופש, השוויון והאחווה היו הופכים לעקרונות מקובלים מהר יותר ובמדינות רבות יותר. אילו המצלמות היו מלוות את התזריאטיה המושחתים והעריצים בגלוישיות בפרץ, כפי שליוו הרומנים ה שבוע את נפילתו של צ'אושסקו נוכח מאבק העם כרוחנות, ייתכן שמספרם של הדיקטטורים מהם סבל העולם היה קטן יותר.

אבל גם בטלוויזיית המהפכה המרתקת, המעוררת ומחמתמז-הלב מבוקרשט, יש רי והותר כדי לתרום את חלקה לחינוך הציבור לדמוקרטיה אמיתית, מיושלים ועד בגראד ומקובה עד אתיופיה. הציבור ולא השליטים. כי הם לומדים רק כשהליקופטר נוחת על הגג בבוקרשט, או כשהחומה נופלת עליהם וקר ברת אותם חיים במזרח-גרמניה.

לאחר המהפכות השלטוניות הפוטורניות שפקרו את מזרח-אירופה, רומה שהמורח התיכון הוא אחד האזורים הבודדים שעדיין לא חלו בו התפוכות כאלה. לאחר הפלת צ'אושסקו, משפחתו, וירוש העצר ה חבול שלו בבוקרשט, מגוחך לשמוע שברבת עמון ובירושלים עדיין משתעשעים במושגי העבר שקרסו. שם עדיין מבטיחים את העברת השלטון ל"נסיכים". נסיכים מלאכותיים של חוסיין ונסיכים מדומים של הליכוד — וגם של המערך.

מוטב שנסיד הכתר הירדני חסן ימצא לו בהקדם מקלט בטוח באחד הנתים המפוארים שרכש חוסיין בלונדון. כשם שדן מרידור, בני בגין, חיים רמון וחבריהם, הנסיכים, שבן קריסטל פרשנו, בליל-שבת הרומני שעבר, הנטיה להם בטלוויזיה את השלטון בירוש לים, מוטב שיענינו כמה מנבואותיו הפי ליטיות בעבר. אולי גם הם יגיעו אז למסקנת ש הוא מנאים יותר בהערכותיו לטלוויזיה של צ'אושסקו ואשתו אשר קרסה תחת לחץ העם למול עיניהם המרותקות של הצופים היש ראלים, רק שעה קלה לפני שקריסטל הופיעה כקוסם עם שפניו.

התמיהה המתעוררת למקרא ההשוואה בין השלטון בירושלים לאותם משטרים שקרסו, היא מובנת וטבעית — אבל רק במבט ראשון. כי אנחנו אמנם, הדמוקרטיה היחידה במוח"ח התיכון, אבל רק בקנה-מידה מורח תיכוני שהוא כידוע עלוב למדי. זה אומר שהצלחנו לרכז שחיתות, רקוב, טמטום, אייזקך ורשי עות בשם המשטר הדמוקרטי הישראלי, בש עה שמדינות אחרות היו זקוקות לדיקטטורות ממושכות כדי להגיע להישגים אלה.

אדיה האחרון להשוות חלילה-יחוס, את משטר מדינת-המשטר ברומניה בעריצותו ורצחנותו, באומללות המכוונת שהטיל על תושביה הנרדפים והמוכשרים של מדינה זו — למשטר הישראלי. אפילו במהלך המאבק האכזרי בטרור הפלשתינאי במשך השנים ה אחרונות, מלבד חריגים מעטים ושעורריי תיים, לא יררו, תודה לאל, כוחות הבטחון הישראליים לרמה שבה התייחסו ה"סקורי טאטה" לבני עמם שלהם.

(במקום נפרד יש מקום להזכיר כיצד מנהיגים מערכיים נבונים, מגולדה מאיר ו"ל ועד שמ עון פרס ומנחם בגין, יברלו, ונשיא אמריקאי אוויל, ג'ימי קארטר, שושא לשווא את עק רונות זכויות האדם" ואירח את צ'אושסקו בבלייר-האון, נפלו אז נאלצו ליפול ברישתו של הטרור-הרומני.)

אך להתמוטטות צ'אושסקו כמו לק ירסחם של שאר השליטים במזרח-אירור

השליט הכרואי חוסיין לבין מרבית נתיניו הפלשתינאים מעמידים אותה בשורה הראד שונה כמועמרת לאפקטי-הדומינו. מה שרואים הפלשתינאים בטלוויזיה מכאן רואים גם משם. או לפחות, יודעים.

לכן אפילו הגנתו הפאטטית של בנימין ז. בגין על ירדן ומלכה, לא תועיל למלך. בגין ג'וניור יצא לכפור בעובדה, שיצחק שמיר הפליטה שוב בטעות מפיו (למורת רוחם של האמריקאים) כי ירדן היא בעצם פלשתינא. אותו רעיון בריא, היחיד היכול לש מש בסיס לזרקים קונפדרטיבי או פורטיבי כבוא היום, בניגו לבין הפלשתינאים. בני בגין ניסה אם כן להכחיש את המציאות, מתוך שאמר שאם מאמינים שירדן היא פלשתינא בעצם מורים שהפלשתינאים זאים למדינה משלהם. או, חלילה וחס ש-מוותרים על זכותנו על עבר-הירדן מזרחה. בשעה שחבריו ל"מסכות" מוותרים כבר בכל יום ממערכ לירדן — ביהודה ושומרון וחבל עזה. ברבריו אלה דמה בני בגין לצ'אושסקו ב נאומו האחרון מרפסתו המפורסמת, כשניסה בטמטום ובעוורון להחזיר את הגלגל אחורה. מה שמנחם בגין ניסה בכוונה תחילה ובלי כל פרופורציה (יחד עם סאדאת) לנפח את חלקו של צ'אושסקו בהשגת השלום הישראלי-מצרי מעבר למציאות, לא יכול בני בגין לע שות בעניין ירדן, שהיא כבר פלשתינא.

האטימות האת של "הנסיך המיועד" בגין, אופיינית לחצר שלמה בירושלים מסביב ליצחק שמיר. הם "הקובעים", הם "השולטים", הם "יפסחו על דור בליכוד", הם "יעבירו את השלטון לנסיכים" דן מרידור ושות'. הם אפילו קובעים לאריה מקל איך ישודרו הדרכים. שולמית שמיר, אשת השליט שמיר, כך גילה עיתון "העיר", מורידה הנחיות לטלוויזיה לצלם את ביקורה בכנסת.

לכן החלק הטוב ביותר כשידורי הטל וויזיה הישראלית עד עתה היו השידורים ממזרח אירופה בעיקר מרומניה. סוף סוף יש לנו טלוויזיה חינוכית אמיתית — בשעות צפיית שיא.

היא חיונית ומלמדת במדינה כישראל, בה יש שותפות מסובבת של ארבעה ראשי שתי מפלגות, סירסה לחלוטין את הדמוקרטיה. ב מדינה בה אחר עד מכסימום ארבעה אנשים מקבלים החלטות חיוניות תוך הסתרתן מ הממשלה והכנסת. במדינה בה כמה חברי הכנסת מחלקים חוקים לכיסים והתעשרותם האישית, ואילו "נסיך לבן" אחר, יוסי ביילין ורודיה-לחיים, טוען ש-אין רעב ללחם, ומצדד ב"באטלה מסויימת". כשאלפי משפ חות מתקיימות ברוחק איום ובניוון כלכלי וחינוכי. במשך בו שודרים שוב ושוב את קופת הציבור לטובת מנכ"לים של דרקון כמו "כור", וברואים לכך סוציאליזם, המדרבן את הייריה וכולם את העלייה.

כמשטר בו משרד המשפטים הפך חותמת גומי לפקודות ירי ברם קר בערכים, ולא את פלא שהוא גורם עוול, עיוות דין ורדיפות ליהודים.

במדינה בה מרבית התקשורת רוב הפו ליטיקאים תכרים בקלאב אכסלוטיבי של שמור לו ואשתוק לך. עד שדומה שצ'אר שטקו, אילו היה קצת יותר מתוחכם, יכול היה לבוא וללמוד בירושלים כיצד לעשות מה שעשה בלי משטרה חשאת ובלי שפיכות דמים, אלא, בטיפוח אשליית הדמוקרטיה, שהפכה מקור הכנסת נאה לאלפים פפורים של מנהליה ומנכ"ליה הצומחים בחלקם על שחיתות ושוד.

זה מוכר לכם מהטלוויזיה? על רומניה דיברנו? לא. על קוביית-הדומינו שלנו, על השלטון בירושלים. כל מי שרגיש לסיסמוג-ראף החברתי-פוליטי יכול כבר לחוש ברעם המתקרב. ■

טרוני, משום שהקרע היתה בשלה לכך מוורשה ועד בוקרשט דרך בורפשט, מורח ברלין ופראג. גם במוסקווה וברחבי בריה"מ עצמה, הסיפור רק מתחיל.

אך לא רק שם. נסתפק כמזרח-התיכון. מי שכוונה לטווח רחוק על המשטרים ב מצריים, בסורה ובעיראק, וכמובן בירדן, מניח את עתידו על קנה-הצבי. אפקטי-הדומינו בסיוע מעצמת-הטלוויזיה

ניקולאי והלנה צ'אושסקו עם ידידיהם

בני בגין מנינו שח חוסיין

יוסי ביילין יורש העצר

חיים רמון נסיך המערך

חנן קריסטל שונף שפניו

הבינלאומית, יכול להצליח רק במקום שהקרע בשלה לכך. לא במקרה מה שקרוי "אינפיאדה" לא זכה להיכלל בין "אירועי העשור" במניין הסוכנויות החדשות לסיכום שנות ה-80, ולמרבית עלבונם לא רק של הפלשתינאים אלא של צעקני-פלשתינא ה יהודים. כי העוול והאכזריות, כמו הצדק, חייבים לא רק להיעשות אלא להיראות. כמו במזרח-אירופה. ואפילו שצלמינו היהודים רדפו והתאמצו לצלם את "חילינו האכזריים" הם לא הצליחו להראות את "הדיכוי" ו"ה אכזריות" שעליה בנו מגדלים שמאלנינו. ורק דיו צוקר זכה בפרס ע"י וידי ג'ימי קארטר. לעומת זאת, את העריצות רואים בסוריה. בפער בין עשרות מיליוני קשי-היום לבין השלטון המושחת מבחנים מייד במצריים. באימת הליקטאטורה ושור הקופה הלאומית בירי השלטון שטים בבגראד וברמשק. לכן יש להניח שבשנות ה-90 הלא-מאגרות, מהפכת הדומינו תקיף גם אותן, שלא להוכיר את המשטרים המושחתים בסעודיה ובנסיכויות הנפט.

שנבנו על חשבון הציבור ושדירת קופת-ה מדינה. ובאותה שעה בקושי מצאו מיליונים מזון עלוב למשפחותיהם, ורק אחרי השתר כות בתורים.

המהפכה במזרח אירופה באה כאשר נקעה נפשם של ציבורים שלמים משלטון מונוליטי באותן מדינות. דיקטטור קטן ואפל ישב שנים על כסאו ו"המפלגה", כלומר לא היה עצמו ברר-כיל, הוריש אותו מדור לדור. מכל מקום, שיטה קומוניסטית רקובה הבטיחה שתמיד "נסיכי" המפלגה, בדרך-כלל בינר נים ומושחתי-כוח, יתיישבו שם. מרכז ה מלגה יחליט ויאשר בחתמת גומי.

הפלא הוא שחוליים אלה לא הביאו להת קוממות מוקדם יותר. אחד ההסברים לכך הוא הפחד והטרור שהשליטו הקומוניסטים במדי נותיהם — משימוש בק.ג.ב. הסובייטי ועד "הסקוריטאטה" הרומנית. אך ביום אחר סר הפחד וא התחוללה "מהפכת הדומינו". כמו באותו משחק משעשע של קוביות קרוינו בטור הנגרפות בנפילתן זו אחר זו, פרטו המשטרים הללו במהירות גדולה יותר מזו של מגדל קלפים מלאמוטט. מצלמות הטלוויזיה תרמו להעברת זעזועי-הדומינו בהבזק אלק